

Riktlinje

Hiss

Utgåva 4, 2023-09-01

Järfälla kommun
177 80 JÄRFÄLLA
Växel: 08-580 285 00

E-post: jarfalla.kommun@jarfalla.se
Hemsida: www.jarfalla.se

Organisationsnummer: 212000-0043

Innehållsförteckning

Allmänt om dokument	1
Sammanställning, ändringar”	2
1 Inledning och syfte	3
2 Anmälan till Järfälla kommun	3
3 Senaste utgåva	3
4 Återvinning och återbruk	3
5 Begreppsförklaring	3
6 Dokumentation	4
7 Tekniska förutsättningar	5
7.1 Krav tekniska lösningar hiss	5
7.2 Hastighet	5
7.3 Maskinerier till skjutdörrar	5
7.4 Stannplan	5
7.5 Hiss i vårdinrättningar	5
7.6 Styrssystem i installation med ensam persontillåten hiss	5
8 Energi	6
9 EL- och Telesystem	7
9.1 Belysning allmänt	7
9.2 Belysning i hiss-korg	7
9.3 Belysning och vägguttag i schakt	7
9.4 Nödbelysning	7
9.5 Apparatskåp	7
9.6 Kopplingsplint	7
9.7 Styrssystem	7
9.8 Hisslarm	7
9.9 Provning	7
10 Nödsystem	8
10.1 Automatisk nödsänkning	8
10.2 Nödsignalsystem	8
11 Skötsel	9

Allmänt om dokument

Denna riktlinje är kommunens anvisning som skall följas under projektering vid nybyggnation, ombyggnation och renovering.

Där ordet ”Krav” framgår syftas det inte till ett skallkrav, utan till en tänkt riktning.

Kommunen kommer informera när en eller flera riktlinje inte gäller vid det ovannämnda.

Kommunen kommer att använda riktlinjen som en checklista för att säkerställa att de angivna punkterna riktlinjen har följts.

Om konsulten önskar göra en avvikelse från riktlinje måste en skriftlig avvikelserapport levereras för godkännande av beställaren. I avvikelserapporten skall det framgå vilken eller vilka punkter som inte följs, anledningen till detta samt hur den avvikande punkten ersätts.

Detta är ett levande dokument och förslag på förbättringar och revideringar tas tacksamt emot inför publicering av framtida utgåvor.

Obs! Utgå från projektets startdatum för att avgöra vilken utgåva som du skall använda. Alla utgåvor är datummärkta. Utgåvorna hittas på Järfälla kommuns hemsida, [Riktlinjer för byggprojekt - Järfälla kommun](#)

Sammanställning, ändringar”

RUBRIKSNAMN:	ÄNDRING:	FÖRKLARING:
Krav tekniska...	Nytt ord	"Hissmaskin <i>placerad</i> i schakt."
Krav tekniska...	Text utgått	"Korgkabel skall..."
Energj	Text utgått	"Regenerativt system"
Energj	Ny text	"Frekvensstyrda..."
Energj	Ny text	"Säkerställ återmatning..."
Åskskydd	Rubrik och text utgått	
Automatisk...	Text utgått	"till entréplan..."
Skötsel	Ändrat ord	Från "entreprenaden" till "hissanläggning"
Skötsel	Ny text	"och överlämnas..."

1 Inledning och syfte

Riktlinjerna som framställs i detta dokument tjänar till Järfälla Kommuns behov om att få underlag levererade genom en specifik standard.

Vid frågor eller synpunkter på detta dokument, kontakta ansvarig projektledare på Järfälla kommun.

Se även riktlinje, Tillgänglighet

2 Anmälan till Järfälla kommun

Alla ingrepp i befintliga datorsystem och programvara skall i god tid anmälas till Järfälla kommun, som då kan ange när arbete får utföras.

3 Senaste utgåva

Senaste utgåva eller version skall alltid tillämpas och gälla för standarder, normer och böcker som hänvisas till.

4 Återvinning och återbruk

Konsult skall beakta återvinning och återbruk i alla projekt där detta är möjligt. Det sker i samråd med JFK:s PL och verksamheten.

Alla system skall projekteras demonteringsbara för att kunna återvinnas vid behov.

5 Begreppsförklaring

JFK = Järfälla kommun.

BMF = Bygg- och miljöförvaltningen.

JFK:s PL = Järfälla kommuns projektledare.

B = Beställare.

6 Dokumentation

Handlingar skall vara riktade till kompetent hisskötselpersonal, och ej vara ytlig allmäninformation.

Alla handlingar skall ha svensk text.

För brandkrav på hissens styr- och drivsystem se branddokumentation.

Dokumentation skall vara objektsanpassad och innehålla:

- Kopplingsscheman med schemaförteckning och schemaförklaringar.
- Apparatförteckning.
- Reservdelsförteckningar och sprängskisser för maskineri, HR, manöverdon, dörrmaskineri och bärskenor mm.
- Uppställningsritningar.
- Instruktioner avseende skötsel, justering, felsökning, statusindikeringar mm (gäller samtliga ingående komponenter).
- Smörjföreskrifter relaterade till antalet starter/år.

7 Tekniska förutsättningar

7.1 Krav tekniska lösningar hiss

Linhiss.

Maskinrumslös hiss.

Hissmaskin placerad i schakt.

Korg.

Nödsignalsystem se ”Nödsignalsystem”.

Drivsystem för hissen skall vara dimensionerat för 180 starter/timme.

Drivsystem skall klara $\pm 10\%$ variation i nätpänning och frekvenser från 49-51 Hz.

Avvikelse från korrekt stannplansinställning max 5 mm för personer med särskild behov t.ex. äldreboende, för övrigt 10 mm.

7.2 Hastighet

2-3 plan: skall vara 0,6-1,0 m/s

3-6 plan; 1,0 m/s

6-10 plan: 1,6 m/s.

7.3 Maskinerier till skjutdörrar

Maskineriet skall dimensioneras för 500 000 cykler per år.

Dörrarna skall kunna styras från korgtaket.

7.4 Stannplan

Efter fullgjord resa skall hissen, efter inställbar tid 10-120 sek., ”parkera” mellan plan 1 och 2.

7.5 Hiss i vårdinrättningar

2 st. hissar, antingen bredvid varandra eller i olika delar av huset. Om hissarna ligger i olika delar av huset så skall dessa ändå betjäna hela huset var för sig.

7.6 Styrsystem i installation med ensam persontillåten hiss

All kallelse och körning skall i utgångsläge ske endast med nyckelströmbrytare/ kodläsare, men det skall vara enkelt att i apparatställ ställa om funktionen så att körning i korg kan göras med knappar, respektive att all manöver kan göras med knappar.

8 Energi

Följande energisparande åtgärder skall eftersträvas på hiss:

- Energieffektivitetsklassificering, energiklass A (Energy Efficiency Class A).
- Växellös maskin (permanentmagneter).
- Automatisk styrning av korgbelysning, se punkt ”Belysning i hisskorg”.
- Drivsystemets effektsteg går till viloläge när det inte används.
- Hisskorgens fläkt stängs av när hissen inte används.
- Frekvensstyrda hissmotorer skall användas.
- Säkerställ återmatning av bromseffekt, vid inbromsning, till hissens eller fastighetens elsystem.

9 EL- och Telesystem

9.1 Belysning allmänt

Krav på belysningen skall vara enligt [Riktlinje, Belysning](#).

9.2 Belysning i hisskorg

Belysningen skall automatiskt släckas när hissen inte används och när hiss anropas skall den tändas.

9.3 Belysning och vägguttag i schakt

Elinstallationer för fast belysning och vägguttag i hisschaktet.

9.4 Nödbelysning

Nödbelysning i hisskorg skall vara så utförd att belysningsstyrkan på manöverknappar är minst 15 Lux.

9.5 Apparatskåp

Apparatskåp skall förses med jordat 2-vägs vägguttag och belysning. Uttag och belysning skall matas från grupp som ej bryts av huvudströmställaren till apparatskåpet och föregås av jordfelsbrytare.

9.6 Kopplingsplint

Kopplingsplint för korgledningar placeras i rymlig kopplingsdosa på korgtak. Schema för plintmärkning i klartext placeras i lock.

9.7 Styrsystem

Styrsystem skall vara ”öppet”, dvs. ingående komponenter skall vara fritt tillgängliga på marknaden.

9.8 Hisslarm

Hisslarm skall förmedlas till kommunens kontrakterade larmcentral dygnet runt.

Hiss skall återgå till normal drift efter utlöst brandlarm är kvitterad av brandförsvaret.

9.9 Provning

Provning skall samordnas med El vad avser nödsignal och brandlarm.

10 Nödsystem

10.1 Automatisk nödsänkning

Funktion skall finnas för nödsänkning.

10.2 Nödsignalsystem

Hissen utförs med batteriuppsäckad nödsignalanläggning. Nödsignalen skall ljuda så länge nödsignalknappen är påverkad och efter 10 s skall nöd-telefonen (GSM) automatiskt uppkopplas.

Hisstelefonen skall ej vara låst till en leverantör utan skall fritt kunna flyttas till annat larmbord av beställaren.

Beställaren bekostar och beställer telefonabonnemang. Telefonnummer som skall programmeras in i telefonen tillhandahålls av beställaren.

Telefonapparat levereras och monteras av hissleverantören. Apparaten skall vara infälld i nisch i manövertablå.

11 Skötsel

Skötselåtagandet skall vara s.k. ’’Fullserviceavtal’’, och 4 servicebesök skall utföras jämnt fördelat per år, under garantitiden på hissanläggning.

Efter varje servicegenomgång lämnas omgående en kopia av journalbladet, rapportblankett eller motsvarande till fastighetsförvaltaren.

Servicebesök skall inte ske i samband med årlig besiktning.

Vid årlig besiktning skall serviceföretaget närvara.

Skötseln skall även omfatta följande:

- Förebyggande underhåll enligt drift- och underhållsinstruktionen
- Jourtjänst dygnet runt årets alla dagar
- Test av hisslarm inklusive larmöverföring till larmcentral

Journal skall föras över alla åtgärder och uppvisas vid garantibesiktning.

I anslutning till varje förebyggande underhållsbesök skall en skötselrapport undertecknad av servicetekniker och överlämnas för kvittens till driftsansvarige på Järfälla kommun.